

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1730

z Włoch.

z Rzymu d. 16. Aug. Jeszcze dotąd niemasz determinowanego dnia, które-goby Ociec S. Kościół S. Jána Łáte-ráneckiego miał wziąć w possessyá, to jednak pewná, że nie tylko tu wielkie czynią *preparatoria*, ále też y w Flo-rencyi tak suknie iáko y inne potrzeby do przyszłej Processyi náležące, robić kázano: Expésa zaś ná takie *necessaria*, nie z skárbu ále *de proprijs* Ociec S. dáć, chcąc áby się Processyá z tak wielką od-prawiła magnificencyá, iákicy jeszcze Rzym niepamiętá. Powiádaia, że y Xię-żniczka Florentka *Violante* do tej áppa-rencyi 2000. tálerow *contribuit*. W przeszłą Niedzielę Kárdynał *Colloniz* wziął Kościół SS. Piotra y *Marcellina*, do Zakonu *du Mont-Liban* náleżącego, w possessyá, który do tegoż Kościoła 500. tálerow ná restauracyá darował. Kárdynałowie także *de Sinzendorf* y *Salviati*, pierwszy do *S. Maria de la Minerva*, á drugi *d' Ara-Celi* Kościo-łow wzięli intromissyę Drugiego zaś dnia Kárdynał *Cinuegos* wliczney ássy-

stencyi udał się do *Quirinalu*, gdzie zá-ráz przypuszczony będąc do áudycenyi, prezentował Oycu S. potwierdzone so-bie od Cesarzá IMéi, ná 3. lata *lite-ras Credentiales*; we wtorek w pomienio-nym Pálacu odprawiła się pártikulárná Kongregacyá, dla zniesienia niektórych Officyálistow, ná ktorey *Banchieri*, *Alba-ni* y *Celigela* oraz y Práfar *Neri-Corsy-ni*, *aderant*. We środę Gráff *de Colla-to* odebrał przez umylnego od Dworu Wiedeńskiego ordynáns, áby się nie odwłócznie do Dworu swego powrócił, iákoż pomieniony IMé, miáwłszy u Oycá S. áudycenyá y pożegnáwłszy wszy-stkich IchMéiow, dziś ráno do Wiedniá odiechał; tenże Minister dáł w prezenc-tie Kárdynałowi *Cinuegos* Serwisz stoło-wy wáloru 4. tysięcy tálerow. Xiążdz *Iożef Maria de Marejg*, Kommissarz Krolá IMéi Portugálskiego wczoráy miał u Oycá S. áudycenyá, ná ktorey dłu-go w interesie Stolicy Apostolskiej y Krolá IMéi Portugálskiego konferowa-no; powiádaia, że za staraniem Kardy-nála *Korradyniego* ten interes jest uspo-koiony, pod tą iedną kondycyá, áby się

IMÉ X. Biebi na Nuncyaturze Portugalskiej utrzymał y Kapełusz Kárdynałski odebrał. Mięstkanci Miasta de Benevento znowu się żalili na Karę nala Costia, prosząc Oycą S. aby mu Arcybiskupstwo de Benevento odebrał. Tenże Kárdynał opuszczony nieco od pedogry, temi dniami chciał na spacer wyiechac y już Karetę zaprzężono; lecz dla zgromadzonego pospolstwa, odnim przeciw niemu mającego, w rezydencyi zostac musiał.

z Portugalii.

z Lizbony d. 20. Aug. Differencye między Stolicą Rzymską y Dworem naszym do tych czas panujące, już są zniszczone; a ponieważ Ociec S. deklarował, IMÉi X. Biebi Kárdynałem denominować, więc zaraz Gráfica de Galvens y Kárdynał de Moita doszedł od Króla IMÉi ordynans, aby do Rzymu dla złożenia Oycu S., względem wyniesienia na Stolicę Apostolską kongratulatory, wyiechali.

z Hiszpánii.

z Cásalba d. 26. Aug. Królestwo Ich Mć wczoráy z rąd do Portu S. Maria wybiegli; a ponieważ Flotilla złożona y srebrnem ładowna z Vera Cruz szczególnie u Portu Cadix stająca, więc supponitur, że też tam Król IMÉ dla widzenia oney excursurus.

z Fráncyi.

z Wersalu d. 5. 7bris Królowá Iey Mć tak dobrze po posogu valet, że w krótko do Kaplicy Zamkowej ad reddendum Deo grates, wychodzić będzie mogła, Król IMÉ zaś w przeszłą Szrodę w asystencyi wielu Ich Mćów do Paryża na śpiewanie Te DEUM laudamus w tamiecznym Kościele Katedralnym wyiechali, a samym wieczorem żiadłszy na zamku de la Muette kółlacy, tu nazao Zowrocił.

z Paryża d. 7bris W przeszłą Szrodę Król IMÉ in comitatu wielu Xiążąt, Kawalerow y Gwárdyi tu z Wersalu za-witawszy, od Arcybiskupa naszego z całą Kapitułą obywatel wyszedłszy przy Kościele Matki Boskiej był przyjęty, gdzie tenże Arcybiskup pontificaliter Te DEUM laudamus y dziękowanie Bogu za szczęśliwe Królowy Iey Mći rozwiązanie, tudzież za narodzenie Xiążęcia d' Anjou, odprawił. Po nabożeństwie, które się in presentia wszystkich Xiążąt zkolligowanych, Kárdynała de Fleury, Prálatow na Concilium Generalnym tu będących, Ministrów y Mágistratu tuteżnego odprawiło, Król IMÉ przy ogłosie po 3. rázy z armat y przy paradzie tutejszey Fráncuzkiej y Szwáycárskiej Gwárdyi, w ulicy do Wersalu idąc uszykowaney, około 8. godziny wyiechali. Pospolstwo zaś, między króce Król IMÉ kilká tysięcy liwrow rozrzucił kazał, áklámacyą: Vivat Król nasz y całą Królewską Familią, tenże odgłos potwierdzało.

Ostatnie liły z St. Paul w Hrabstwie Artois leżącego, donoszą, iż pro 27. elasse na tamiecznym przedmieściu takim się impetem ogień zawział, że in spatio 3. godzin 160. domostw w popiół obrocił. Jedną także biatogłowá y dziecię zgorzało, przez który to ogień na million liwrow szkody rachnia.

z Anglii.

z Londynu d. 7. 7bris W przeszłą Niedzielę cały Dwór nasz wziął po zeszłej Xiężnie Iey Mći de Brunswik-Hannover żałobę, w której przez 6. Niedziel chodzić będzie. Posel Fráncuzki IMÉ P. Gráf de Broglie do odprawiania Festynu, z okazyi urodzonego Xiążęcia d' Anjou, wielkie czyni gotowości. Posel nasz IMÉ P. Gráf de Chesterfeld w Hadze u Stanow Hol-

land-

lenderskich będący, temi dniami do Krola IMći przyśłał umyślnego z tą wiadomością, że Elektor Kolonj z Rodzonym swoim Xiążęciem IMćią Bawarskim Teodorem, terażniejszym Biskupem Frejzyskim y Regensburgskim tam *in cognito* przybywszy, wszystkie widzenia godne rzeczy zlustrował, z ktorey okazyi nie tylko miał honor pomienionych Xiążąt *in assilientia* Xćia IMći de Nassau-Siegen y innych Ich Mćiow częstować, ale się też od niego dowiedział, że miał intencyą do Londynu *excurrere*, aby tam wszystkie *raritates* przetrzął. Zátym Krol IMći zaraz rozkazał aby dla niego w Londynie Appartamenty, według ich godności, pogotowiu były.

z Dánii.

z Kopenbahi d. 8. Sep. Temi dniami stanął tu od IMći P. Marszałka N. umyślny, z tym Ordynánsem, aby iak nąprędzey, różne gatunki Winá do *Oldensee* posłał, iakoż zaraz 16. wozow winem y innemi potrzebami ładowanych, ząd wysłał; powiadał, że Krol IMći czas nie iaki tam bawić będzie, iednakże Fregaty Krolewskie u Portu Nyburg pogotowiu stoją, na ktorych Krol IMći ztamtąd do nas *rediturus*.

z Szweceji.

z Sztokholmu d. 3. Sep. Zawczoráy przybiegł tu od IMći P. Barona de Spaar u Dwóra Angielskiego będącego, kuryer, z ktorego relacyi to *constat*, że Krol IMći Angielski przy dancy onemu audyencyi, áńskurował, iako álliancyą y powstawną pákta z Dworem nászym ściśle konferwować y roczne *subsidia* dla milicyi nászej, w zoldzie swoim będącey, punktualnie płacić zechce. Powiadał, że tenże Minister zá ordynánsem Krolewskim ztamtąd do Paryża w tymże charakterze wyiedzie. Posel

Moskiewski IMći P. Gółłowkin wielkiana Betyń Coronationis Cárowy IeyMći czyni *preparatoria*, ktory dla tym większey wspaniałości nie prędzey, aż pod czas generalnego Seymu má być odprawiony. IMći P. Rumff Posel Hollenderski, znowu względem cła od kilku lat na Towary y Okręty Hollenderskie włożonego, odezwał się, y różne w tym interessie z IMćią P. Gráfsem de Horn miał konferencye; lecz tá materyá do przyszłego Seymu odłożoną. W tym tygodniu Gálottá Krolewská z wielą Dworzanami ząd do Sztralsundu wyszła, gdzie IMći Pan de Franken Kámerjunker Krolewki, Xiężną IeyMći de Meklenburg-Szwerin wdowę á siostrę Krolá nášzego przyjąwszy, do Portu *Fischstadt*, zstamtąd tu óczy ássystować będzie. Iakoż inż dla przyięcia teyże Xiężny IeyMći wszelkie czynią dyspozycye, aby iak nálepiey przyięta była. IMći Pan Ludewig Minister Berliński, ná micyse IMći Pana de Padouls tu *speratur*.

z Moskwy.

z Stolicy d. 4. 7bris Xće IMći De Emanuel de Portugal, rodzony terażniejszy Krolá Portugalskiego (iako *anteriorius*) má swoię Rezydencyą z rozkazu Cárowy IeyMći w Pałacu Męzykowskim. Iak prędko tu stanął, tak zaraz mu ná ássystencyą przydano iednego Podkomorzego, y dwóch Kámerjunkerow, tudzież dwie kárety z kilką lokálami, powiadał, że tu ná *expensach* Cárowy IeyMći zostawać będzie. W tym tygodniu pomieniony Xće partykularną u Cárowy IeyMći miał audyencyą, po ktorey do wszystkich Xiężniczek, iako to Meklenburskiej, Proskowskiej, Elżbiety y Xiężniczki młodej Meklenburskiej *admirationatur*. A że to właśnie był dzień *Ceremoniarum*, ktoreg

się tak cudzoziemscy iako y tuteczni Ministrowie do *Imacelowa* zieżdżają, więc przy takim Akcie tenże Xże IMć Portugalski *magnificenissimè* od Cárowy IcyMć był czcigowany. Zawczoray IMć Pán Podstoli Litt: Gráff Poiocki Zkoligowany z Famiłią *de Soltykow*, *Valedictionis* w Cárowy IcyMć miał audyencyą, po której *splendidissimè* był traktowany y nie tylko Orderem S. Andrzeiá, ale też *alijs praeiosis* regalizowany, do Polski wyjechał. Temi dniami przybiegł tu z *Derbentu* od IMć Pána Generála *Lewasow* kuryer, *referendo*, że *Szach-Thamas* terażniczy Krol Perski znaczną nad Turkami około Miasta *Tauris* otrzymał wiktoryą, tak dalece, iż nie tylko całe Woysko rugował, ale też w krótcie *Tauris* odebrać zamysła, z czego się Dwór nasz bardzo ucieszył.

z Niemiec.

z Wiednia d. 16. Sep. Przeszły Niedzieli iako w dzień uwolnienia tego Miasta od Turkow *plenititer* w przytomności Cesarza IMć y całego Dworu z Proceßyą y śpiewaniem *Te DEVM laudamus* przy rezonancy Trąmbbow y Korłow, tudzież odgłosie ármat y strzelańiu tutejszey Gwardyi, przy Kościele S. Stefana uszykowaney, obchodzono. We wtorek zaś od 12. aż do 1. we wszystkie dzwony dzwoniono, a wieczorem Wigilie *ad Castrum doloris* za Xiężną s.p. Benedyktę Henriettę *de Brunswig-Hannover* w Kaplicy Zamkowej odprawiono, przy którym Nábożeństwie Cesarstwo IcyMć *aderant*. W przeszły czwartek to jest 14. Sep. był dzień Urodzenia Arcy Xiężny Austryackey a Infantki z Maryi Anny, na którym odebrawszy od wszystkich Ministrów gratulacye, 13. Pánienczek według terażniczych las swoich częstowała y znacznym prezentami udarowała. Tegoż

dnia Cesarzowa IcyMć Wdowa dorożnią ceremonią Orderu dla Dám postanowionego obchodziła, y wiele znacznych Osob tym Orderem regalizowała, między kremeri anna Maryá *Conti Mendazza*, Eleonora Xiężna Czar-toryjská Gráfiowa *de Waldstein*, Katarzyna Gráfiowa *de Sebeinsfeld* y inne zostają. Kárdynał *Cisnegos* przez ostatniego z Rzymu kuryerá, Cesarzowi IegoMć donosił, iż już Ociec S. pozwolił, aby Woysko Cesarzkie przez Pánstwo jego do Krolestwa Neapolitańskiego przechodziło, z tą jednak kondycyą, aby wszystkie *Visualia* płacił y żadney exorbitancyi nie czynił. IegoMć Pán Gráff młody *de Dhaun* po odebrancy od Cesarza IegoMć nowey instrukcyi względem 6. Tysięcy Woyská Bawarskiego, nazał się do *Minebu* spieszy, którą milicyą, w żoździe Cesarzkim, będącá, na granicach Tyrolskich lokowaną będzie. Spargitur że już wszystkich Ministrów przy Dworach Alliantow Sewilijckich będących, doszedł Cesarzki Ordynans, aby się zaraz po wyjściu Floty Hiszpańskicy reiterowali y do Wiednia powrócili. Rezydent nasz IMć Pán *Dahlmann* u Porty Ottomańskiej zostający, tę uczynił relacyą, że znownu z tamtąd 16000. Ianożarów y kilka tysięcy Spáhow do *Trebizonde* posłano, aby się bez odwołki z woyskiem, około *Tauris* będącym, łączyli, ile kiedy z *Mosoul* albo *Niniwe* doszła wiadomość, że *Schach-Tamas* zebrałszy 100. tys. Woyská, miasto *Tauris* oblec zamysła.

z Drezdną d. 18. Sep. Wyśłani z Polski od Krola JMć 2. Kápitaní, temi dniami tu stáneli y oddawszy wielkie prezenty Krolewicy IcyMć nazał do Wárszawy wyjechać. IMć P. Gráff *de Manteuffel* poźegnawszy się z Dworem naszym, w tych dniach do Pomeranii Dobr swoich wyjeżdża.